

Vergaderjaar 2016–2017

34 550 XVII

Vaststelling van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2017

Nr. 40

GEWIJZIGD AMENDEMENT VAN DE LEDEN SMALING EN GRASHOFF TER VERVANGING VAN DAT GEDRUKT ONDER NR. 19 Ontvangen 6 december 2016

De ondergetekenden stellen het volgende amendement voor:

De begrotingsstaat wordt als volgt gewijzigd:

I

In **artikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en water** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verhoogd** met **€ 500** (x € 1.000).

II

In **artikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en water** worden het verplichtingenbedrag en het uitgavenbedrag **verlaagd** met **€ 500** (x € 1.000).

Toelichting

Met dit amendement wordt eenmalig voor het jaar 2017 500.000 euro extra geïnvesteerd op het gebied van landrechten. Negentig procent van het land in Afrika is niet juridisch vastgelegd op eigenaarschap en daarom kwetsbaar voor landroof, met negatieve gevolgen voor mensenrechten, milieu en economische ontwikkeling. Dit geldt in het bijzonder voor vrouwen, die zich in toenemende mate organiseren omdat ze het niet meer accepteren achtergesteld te worden. Het ²women2kilimanjaro initiatief is hiervan een voorbeeld. Naast de waardevolle inspanningen van Nederland op het terrein van de opbouw van kadastrale systemen, laten recente kwesties in o.a. Ethiopië en Kenia zien dat grond te gemakkelijk wordt uitgegeven door overheden die investeerders willen lokken met aantrekkelijke voorwaarden. Het gebrek aan juridisch kader, maar ook aan wetshandhaving en mogelijkheden om rechten op te eisen benadeelt bewoners die generaties lang op basis van gewoonterecht land bewoonden. De toenemende waarde van land rond hoofdsteden en

andere grote steden nodigt bovendien uit tot praktijken waarbij reële machtsverhoudingen slecht samengaan met wet en rechtspraak. Te gemakkelijk gebruik maken van de geboden mogelijkheden verhoudt zich slecht tot internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen.

Het is cruciaal dat naast het ontwikkelen van kadastrale systemen Nederland ook een vooraanstaande rol blijft spelen op de sociale, culturele en juridische dimensie van landrechten. Een intensivering, additioneel aan het bestaande LAND partnerschap achten de indieners daarom wenselijk, gericht op inclusieve en participatieve landgebruiksplanning. Speciale aandacht zou er moeten zijn voor vrouwen, met als doel ze meer bewust te maken van de rechten die zij op het land hebben, hun positie te bevorderen, ze juridisch geïnformeerd en weerbaar te maken, duurzaam landgebruik te stimuleren en landroof tegen te gaan.

De dekking wordt gevonden in artikel 2.1 (Toename van voedselzekerheid) van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2017.

Smaling
Grashoff